

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

11 клас

Уявіть, що вам випало жити в XIX столітті, коли у світі тільки починають зароджуватися ідеї «нації», національної незалежності «малих народів», які довгий час були «німими» в тілі великих імперій.

Ви тогочасний адвокат, якому випало на відкритому суді захищати честь і гідність видатного українського митця Тараса Шевченка. Російська імперська влада прагне заборонити митцеві писати і малювати, а також хоче заслати у вигнання.

Складіть публічний виступ на відкритому суді на захист Тараса Шевченка до царя Миколи I (3-4 сторінки).

У тексті використовуйте цитати із творів Т. Шевченка (не менше 2), риторичні поширені звертання (2), антитезу, лексику з царини юриспруденції і права; речення, ускладнені вставними конструкціями (не менше 2).

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

10 клас

Сьогодні український народ переживає трагедію війни, коли силою зброї доводиться боронити свою землю від агресора.

Проте слово — також могутня зброя, здатна підносити людський дух і допомагати йому вистояти у найтяжчих умовах.

У публіцистичному стилі напишіть твір-роздум «Героям українського війська — Шевченкове слово», у якому поміркуйте, чи може «Кобзар» Т. Шевченка допомогти представникам української армії вистояти у боротьбі з нападниками. Які твори Т. Шевченка ви б порадили українським воякам, щоб підтримувати бойовий дух? Прочитуйте їх у роботі.

Орієнтовний обсяг: 3-4 стор.

У творі використайте прикладки, дієприкметникові та дієприслівникові звороти, складнопідрядні речення з підрядними допустовими й наслідковими. Підкресліть прикладки, звороти і складнопідрядні речення з підрядними допустовими й наслідковими.

29 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

9 клас

Під час заслання Тарас Шевченко вів щоденник під назвою «Журнал». Створіть щоденниковий запис від імені поета (1-2 сторінки) про один день із життя в неволі, використовуючи наявні зі шкільного курсу або вивчені самостійно відомості про життя українського митця.

Спробуйте також написати іще один щоденниковий запис, уявивши, що Тарас Шевченко — наш сучасник. Створіть щоденниковий запис від імені поета про важливу подію сьогодення (наприклад, Революція Гідності, День пам'яті загиблих під Крутами тощо).

У щоденниковому записі використайте односкладні речення, складносурядні та складнопідрядні речення. Підкресліть їх.

27 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

8 клас

Який із творів Т. Шевченка ви взяли б за життєвий дороговказ? Поясніть, у чому полягає світоглядна основа поезій Т. Шевченка. Наведіть приклади того, що ідеї, висловлені в «Кобзарі», мають понадчасову актуальність і загальнолюдське значення.

Висловіть власні погляди у формі твору (обсяг: 2-3 сторінки).

Уведіть у текст риторичне запитання та антитезу. Використайте не менше чотирьох цитат із обраних у якості прикладів творів Т. Шевченка. Підкресліть стилістичні фігури та цитати.

30 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

7 клас

За поданим початком напишіть міні-твір (до 2 стор.). Доберіть заголовок самостійно. Використовуйте цитати із творів Т.Г.Шевченка (не менше трьох).

В історії кожної літератури є твори, що мають магічний дар безсмертя. Саме до цих шедеврів належить поезія Великого Кобзаря, яка навчала його сучасників і сьогодні навчає нас...

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

6 клас

Пошанування пам'яті про українського Кобзаря — запорука формування української нації, яка дбає про своє минуле і своїх найвизначніших представників.

Складіть розповідь про те, як у вашій школі (гімназії, ліцеї) традиційно відзначають Шевченківські дні. Запропонуйте нові форми і прийоми пошанування творчості Т. Шевченка у вашому навчальному закладі.

У розповіді використовуйте **епітети, порівняння, синоніми й омоніми**. Підкресліть їх у тексті.

Орієнтовний обсяг роботи: 1,5 стор.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

5 клас

Напишіть твір-мініатюру (обсяг: 0,5-1 стор.) на тему «Моє найбільше прохання до Тараса Шевченка...».

У творі використайте однорідні підмети, означення та обставини.

27 балів

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

Для учнів ПТУ і коледжів

Сучасна українська письменниця Оксана Забужко так написала про сутність Шевченкового слова: *«... саме в лоні Шевченкового міфу відбулося зародження того, що можемо з повним правом визначити як українську національну ідею».*

Завдання: напишіть твір-роздум (орієнтовний обсяг: 2-3 стор.) на тему: **«Українська національна ідея: поради Тараса Шевченка».** У роботі висловіть міркування, які б розкривали сутність національної ідеї у творах Тараса Шевченка.

Аргументуючи власні погляди, використовуйте цитати із творів Т. Шевченка (не менше 2). Крім того, використовуйте неозначено-особові речення та складнопідрядні речення з підрядними умови та мети.

29 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

Для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації (гуманітарних спеціальностей)

У лютому 2014 року поруч із барикадами на Грушевського соціальний художник *#Sociopath* задля підтримки волі та духу тих, хто стояв на передовій, створив трилогію «Ікони революції»: його Тарас Шевченко носить бандаму, а Іван Франко – будівельну каску. *#Sociopath* також вигадав лозунги для кожного митця, наприклад, біля Шевченка — «Вогонь запеклих не пече». Тарас Шевченко став важливим і для художника-живописця Юрія Шаповала. Символом подій на вулиці Грушевського стала робота «ГРИГОРОВИЧ ПРОТИ...», а згодом і цикл під назвою «Григорович». Автор так пояснює своє звернення до образу Шевченка: «Я пейзажист, але коли почався Євромайдан, то не зміг творити пейзажі. Я не зміг стояти осторонь націєтворення». «Посил цієї серії – показати Тараса Шевченка в дещо нестандартних образах, зачіпаючи проблеми й переживання сучасного українського суспільства». Прикметною є реакція глядачів: «Ми бачимо себе біля Шевченка, а не його біля нас. Це новий образ Кобзаря».

Завдання. Напишіть твір-роздум на тему «**Вогонь запеклих не пече**», у якому поміркуйте над тим, чому творчість і постать Тараса Шевченка набули особливої актуальності під час зимових подій 2014 року та стали символом Майдану.

Обсяг: 3-4 сторінки.

Самостійно доберіть і запишіть заголовок до складеного тексту.

24 бали

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

Для студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації (гуманітарних спеціальностей)

Відомий польський дослідник історії слов'янських літератур Мар'ян Здзеховський (1861-1938) зауважував: *«Месіянізм Міцкевича, Словацького і Красінського повний живої сили у близьку годину відродження; цю віру знайдемо і у творах Шевченка, але це віра у щось дуже і дуже далеке, віра, що тоне у хвилях думки і почуттів, повних роздираючого серце смутку. Месіянізм «Неофітів», що став апофеозом пасивного страждання, можна назвати месіанізмом песимістичним».*

Чи погоджуєтеся ви з такими поглядами польського історика культури й дослідника творчості Тараса Шевченка? Висловіть власну позицію у формі *публіцистичної статті*, у якій підтвердьте або спростуйте думку польського науковця.

Орієнтовний обсяг: 3-4 стор.

Заголовком для творчої роботи оберіть поетичні рядки Т.Шевченка, що найкраще відобразатимуть зміст роздуму.

25 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

Для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації (не гуманітарних спеціальностей)

Український письменник Євген Маланюк писав: *«Генія трудно убгати в стисло окреслені рамки. Геній прямує до найповнішого розкриття своєї особистості, до створення власного «космосу» — непереможно і всебічно... Розуміння творчості Шевченка і висвітлення його особистості можливі лише за національного підходу до національного генія».*

Напишіть твір-роздум у публіцистичному стилі (обсяг: 3-4 стор.) на таку тему: **«Космос генія Тараса Шевченка».**

У творі поміркують над думками Є. Маланюка про Тараса Шевченка і природу геніальності. Висловіть власну позицію до такого підходу.

У тексті використовуйте односкладні та складносурядні речення, дієприслівникові та дієприкметникові звороти.

28 балів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка

Для студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації (не гуманітарних спеціальностей)

Тарас Шевченко після визволення з неволі писав: *«Тепер і тільки тепер я увірував у слово: люблячи караю вас. Тепер тільки молюся і дякую йому за безконечну любов до мене за зіслану пробу. Вона очистила, ісцілила моє бідне, хворе серце... Я тепер чую себе, коли не совершенним, то по крайній мірі бездоганним християнином».*

Сучасний львівський літературознавець і дослідник творчості Т. Шевченка Петро Іванишин зауважує з цього приводу: *«Для новітніх українців такими фундаментальними культурологічними елементами, без котрих вони обов'язково втраять власну національну ідентичність, безумовно, були, є і будуть — Тарас Шевченко і християнство».*

Поміркуйте над словами самого Тараса Шевченка й сучасного українського дослідника його творчості.

Напишіть твір-роздум (максимальний обсяг: 4 стор.) на тему «Християнські ідеї та цінності у творчості Тараса Шевченка», в якому наведіть аргументи, які б підтверджували або спростовували думку Петра Іванишина.

У творі-роздумі використовуйте складні речення з різними видами синтаксичного зв'язку, складнопідрядні речення з підрядними допустовими та наслідковими, цитати із творів Т. Шевченка.

28 балів

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ**

**Завдання
фінального етапу
VI Міжнародного мовно-літературного конкурсу
учнівської та студентської молоді
імені Тараса Шевченка**

Для курсантів військових училищ

Поміркуйте над такими словами Дуайта Ейзенгауера про українського Кобзаря: *«Шевченко промовисто передав невмирущу рішучість людини боротися за волю та її незгасну віру у фінальну перемогу»*.

Напишіть твір-роздум із такою ж назвою, в якому наведіть аргументи, які б підтверджували думку американського президента.

У творі-роздумі використовуйте складнопідрядні речення з підрядними допустовими та наслідковими, цитати із творів Т. Шевченка (не менше 2).

Орієнтовний обсяг: 2-3 стор.

28 балів